

UCHWAŁA NR 114/2026

Senatu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie

z dnia 28 września 2026 roku

w sprawie zmiany własnej Uchwały NR 19/2025 Senatu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie z dnia 22 listopada 2025 roku w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku Pielęgniarstwo, studia I stopnia, profil praktyczny

Działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.), § 9 ust.2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023.2787 t.j.) oraz § 8 ust. 1 pkt 12 Statutu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie Senat Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie uchwala, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie dokonuje zmiany własnej Uchwały NR 19/2025 Senatu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie z dnia 22 listopada 2025 roku w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku **Pielęgniarstwo, studia I stopnia, profil praktyczny** poprzez nadanie programowi studiów stanowiącemu załącznik nr 1 do uchwały nowego brzmienia.
2. Program studiów na kierunku **Pielęgniarstwo, studia I stopnia, profil praktyczny** stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Senatu

/wersja podpisana do wglądu w Biurze Rektora/

dr hab. Radosław Wiśniewski, prof. UAFM

Załącznik

do Uchwały Nr 114/2026

Senatu Uniwersytetu Andrzeja

Frycza Modrzewskiego w Krakowie

z dnia 28 września 2026

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK PIELĘGNIARSTWO 1 STOPIEŃ
COLLEGIUM MEDICUM – WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
Nabór 2025-2026 zmiany od 1.10.2026r

Program studiów	
Podstawowe informacje	
Nazwa Wydziału	Wydział Nauk o Zdrowiu
Nazwa kierunku	Pielęgniarstwo
Poziom	Studia pierwszego stopnia
Profil	Praktyczny
Forma	Stacjonarne
Rok akademicki	Nabór 2025-2026- Zmiany od 1.10.2026r
Język studiów	Polski
Liczba semestrów	6
Tytuł zawodowy	Licencjat pielęgniarstwa

Przyporządkowanie kierunku do dziedzin oraz dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się		
Dziedzina oraz dyscyplina wiodąca	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu; dyscyplina wiodąca: nauki o zdrowiu	100
Suma %		100

Liczba punktów ECTS	
Konieczna do ukończenia studiów	180
W ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	134 <i>(bez praktyk zawodowych)</i>
Którą student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru	4
Którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	46
Którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych (nie mniejszą niż 5 pkt. ECTS w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub społeczne)	15
Którą student uzyskuje w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	Nie dotyczy
Którą student uzyskuje w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	108,31

1. Koncepcja kształcenia – zgodność z misją i strategią uczelni

Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie jest uczelnią prowadzącą działania edukacyjne i naukowo-badawcze dostosowane do współczesnych wyzwań i uwarunkowań mając na względzie uwarunkowania technologiczne, ekonomiczne oraz interes społeczny. Uniwersytet wpisuje w swoje credo społeczną odpowiedzialność za losy studentów oferując także kształcenie w profilach praktycznych. Swoją działalność traktuje jako służbę otoczeniu, w którym funkcjonuje, uwzględniając też przemiany demograficzne starzejącego się społeczeństwa. Misją uczelni jest formowanie osobowości jednostki, relacji międzygrupowych i integracji społecznej, a także budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy. Uczelnia dba, aby proces kształcenia w każdym prowadzonym wymiarze zwracał uwagę na właściwą postawę studenta wobec przyszłych pacjentów/klientów tym samym kształtując sylwetkę zawodową przyszłych absolwentów. Program kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo jest w pełni zgodny z misją uczelni, poprzez wysoki poziom nauczania, jak również aktywność naukową pracowników zatrudnionych na kierunku. Realizacja tego programu jest możliwa dzięki zatrudnionej wysoko wykwalifikowanej kadrze nauczycieli akademickich, a także pozyskania osób o dużym doświadczeniu zawodowym zdobytym poza uczelnią w ramach praktycznego wykonywania zawodu. Realizując potrzeby i oczekiwania studentów Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie obok kompetentnej kadry dydaktycznej dąży do zapewnienia studentom innowacyjnych rozwiązań w zakresie metod kształcenia.

2. Cele kształcenia

Celem studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo jest osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które umożliwiają uzyskanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki. Osiągane efekty uczenia się są zgodne ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego, Na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz.U. 2017 poz. 497 z późn. zm.). Dyplom licencjata pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo, który:

W zakresie wiedzy zna i rozumie: rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych; uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego; etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych; funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych; zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki; modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą; etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.

W zakresie umiejętności potrafi: udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych; rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwa; organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwa nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej; udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i

rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa; decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgniarskich; współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych, przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich; przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych; wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia; wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia; udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej; usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek; przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie; wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich; komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole; dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy; organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interprofesjonalnych, stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do: kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

3. Charakterystyka kierunku z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych

Zawód pielęgniarki jest zawodem samodzielnym i zaufania publicznego. Pielęgniarki wykonując swój zawód czynnie uczestniczą w procesie opiekuńczo-terapeutycznym-rehabilitacyjnym. Dla właściwego przygotowania przyszłych kadr pielęgniarskich istotne jest, aby kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu było zgodne z oczekiwaniami świadczeniobiorców i potrzebami rynku pracy, dlatego też nowe standardy uczenia się były poddane opiniowaniu i konsultacjom społecznym, w których uczestniczyli przedstawiciele pracodawców, środowiska nauki, samorządy i związki zawodowe. Efekty uczenia się zdefiniowane w standardach kształcenia są zgodne z potrzebami rynku pracy polskiego i europejskiego. W pełni uwzględniają wymagania określone w przepisach dyrektywy 2005/36/WE (zmieniona dyrektywą 2013/55/) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, z późn. Zm.) oraz Ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. 2024 poz. 814 i 854 z późn. Zm.). Uczelnia przez cały cykl kształcenia będzie współpracowała z

interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie analizy potrzeb rynku, dostosowując kształcenie do potrzeb i wymagań świadczeniobiorców i pracodawców. Absolwent jest przygotowany do: samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki, podjęcia studiów drugiego stopnia, podjęcia doskonalenia zawodowego w ramach kształcenia podyplomowego pielęgniarek, podjęcia zatrudnienia w podmiotach leczniczych w tym w szpitalach, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, ośrodkach opieki paliatywno-hospicyjnej, zakładach pracy chronionej, domach pomocy społecznej, lecznictwie uzdrowiskowym, w podstawowej opiece zdrowotnej ambulatoryjnej opiece specjalistycznej innych podmiotach w zależności od rodzaju dodatkowych kwalifikacji zawodowych uzyskanych przez absolwenta w kształceniu podyplomowym.

4. Opis realizacji programu – informacja o ścieżkach specjalizacyjnych, modułach i warunkach ich wyboru

Program studiów dla kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia został przygotowany m.in. w oparciu o zapisy: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. 2024 poz.1514) , Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. Zm.); Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 roku w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz.U. 2024 poz. 115 z późn. Zm.).

Studia trwają 6 semestrów. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych wynosi 4793, w tym 1100 godz. Zajęć praktycznych, 1200 godz. Praktyk zawodowych. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne obejmują następujące form: ćwiczenia, ćwiczenia symulacyjne: niskiej i wysokiej wierności, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Do realizacji zajęć w bezpośrednim udziałem nauczycieli przewidziano 2867 godzin (bez godzin pracy własnej oraz praktyk zawodowych- (114.68 punktów ECTS), co daje 63,33% ogółu punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów.

Na studiach prowadzonych w języku polskim są prowadzone zajęcia z języka angielskiego na poziomie B2, w wymiarze 120 godzin (5 punktów ECTS). Zajęcia te obejmują język specjalistyczny z zakresu pielęgniarstwa. Ponadto uczelnia wdraża umiędzynarodowienie studiów poprzez realizację na studiach prowadzonych w języku polskim wybranych zajęć w języku angielskim. W programie na studiach prowadzonych w języku polskim zaplanowano zajęcia w j. angielskim z przedmiotów: Prawo medyczne/Medical law, Zdrowie publiczne/Public health oraz przedmiot fakultatywny do wyboru Adult Nursing Process/Child Nursing Process- (10 godzin- 1 punkt ECTS). Zajęcia przedmiotów: Prawo medyczne/Medical law, Zdrowie publiczne/Public health są zajęciami obowiązkowymi i student wybiera prowadzenie zajęć w języku angielskim albo w języku polskim. Zaplanowano zgodnie ze standardem przedmioty do wyboru: Język migowy/ Telemedycyna i e-zdrowie (1 punkt ECTS) oraz Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta (3 punkty ECTS). Zajęcia z wychowania fizycznego są zajęciami obowiązkowymi na studiach stacjonarnych, prowadzonymi w wymiarze 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

W ramach kształcenia w grupach zajęć B i C są prowadzone zajęcia obejmujące treści kształcenia z zakresu:

1. Podstaw pielęgniarstwa, gdzie 200 godzin jest realizowanych w formie ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarstwach/pracowni symulacji wysokiej wierności. Zajęcie te realizowane są przed rozpoczęciem zajęć w warunkach naturalnych
2. Badania fizykalnego, gdzie 40 godzin jest realizowanych w formie ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarstwach/pracowni symulacji wysokiej wierności/w warunkach naturalnych.
3. Etyki zawodowej w wymiarze 35 godzin, w tym 5 godzin przewidziano jako ćwiczenia prowadzone w warunkach symulowanych.

W ramach realizacji programu studiów w grupach zajęć: A-D nie więcej niż 30% liczby godzin w każdej z grup (łącznie nie więcej niż 726 godzin) jest realizowane jako praca własna studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Weryfikacja efektów uczenia się pracy własnej studenta odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), projekt pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa.

Kształcenie w zakresie grup zajęć A-D może być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach tego kształcenia, nie może być większa niż 30 % liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość może być prowadzone wyłącznie w ramach zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii wiedzy. Wszystkie formy zajęć prowadzonych na kierunku są obowiązkowe.

Metody dydaktyczne służące realizacji programu uwzględniają nowoczesne metody nauczania w pielęgniarstwie: metody symulacyjne: niskiej, pośredniej i wysokiej wierności, pacjent standaryzowany, dyskusja, burza mózgów, praca z opisem przypadku (problem based learning), praca z projektami, nauczanie przy łóżku chorego, wykład, ćwiczenia z wykorzystaniem aplikacji medycznych do tworzenia standaryzowanych planów opieki. Zajęcia służące kształtowaniu umiejętności praktycznych mają charakter aktywizujący studentów: realizowane są w formie ćwiczeń, konwersatorium, zajęć problemowych/projektowych, seminarium, studium przypadku z wykorzystaniem technik multimedialnych, elektronicznego dostępu do bazy klasyfikacji ICNP, baz danych informacji naukowej oraz elektronicznej dokumentacji medycznej z aplikacji Centrum e-zdrowie gabinet.gov.pl do wystawiania recept, jak również z aplikacji drEryk i bazy ChPL.

Zajęcia praktyczne realizowane w warunkach klinicznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem służą osiągnięciu i doskonaleniu przez studenta efektów uczenia się w kategorii umiejętności.

Tabela 1 Liczba godzin zajęć zorganizowanych i punktów ECTS

Grupy zajęć	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Nauki przedkliniczne	500	20
B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	380	15
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	640	24
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	900	34
E. Zajęcia praktyczne	1100	41
F. Praktyki zawodowe	1200	46
Inne obowiązkowe zajęcia (BHP, wychowanie fizyczne)	63	0
Zajęcia fakultatywne ponad program – w języku angielskim	10	1
Razem	4 793	181

Tabela 2. Zajęcia przewidziane programem studiów w podziale na moduły kształcenia wraz z liczbą godzin i punktów ECTS

Grupy zajęć-dla naboru 2025/26	Godziny			Punkty ECTS
A. Nauki przedkliniczne	500	350	150	20
	suma	godziny z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób	praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela	
Anatomia	75	55	20	3
Fizjologia	75	60	15	3
Patologia	75	50	25	3
Biochemia i biofizyka	50	30	20	2
Genetyka	50	30	20	2
Mikrobiologia i parazytologia	75	50	25	3
Farmakologia	75	55	20	3
Radiologia	25	20	5	1
B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	380	266	114	15
	Suma	godziny z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób	praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela	
Psychologia	50	25	25	2
Socjologia	25	15	10	1
Pedagogika	25	15	10	1
Prawo medyczne/Medical law	25	15	10	1
Zdrowie publiczne/Public health	30	15	15	1
Etyka zawodu pielęgniarki	50	35	15	2
Współpraca i komunikacja w zespołach interprofesjonalnych	50	26	24	2
Język angielski	125	120	5	5

C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	640	448	192	24
	Suma	godziny z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób	praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela	
Podstawy pielęgniarstwa	300	250	50	12
Promocja zdrowia	30	15	15	1
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	60	30	30	2
Dietetyka	30	20	10	1
Organizacja pracy pielęgniarstwa	50	28	22	2
Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	80	50	30	3
Zakażenia szpitalne	30	20	10	1
Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	30	20	10	1
Przedmioty do wyboru: Język migowy/ Telemedycyna i e-zdrowie	30	15	15	1
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	900	630	270	34
	suma	godziny z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób	praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela	
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	101	81	20	4
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	105	85	20	4
Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	101	81	20	4
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	51	41	10	2

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	51	36	15	2
Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	76	56	20	3
Podstawy rehabilitacji	30	20	10	1
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	60	46	14	2
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	30	23	7	1
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	50	38	17	2
Opieka paliatywna	30	23	7	1
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	55	40	15	2
Badania naukowe w pielęgniarstwie	30	20	10	1
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	130	40	85	5
RAZEM	2420	1694	726	93
Zajęcia praktyczne	1100			41
Praktyki zawodowe	1200			46
RAZEM	4720	1694	726	180
Adult Nursing Process/Child Nursing Process-English language faculty-additional classes* (dla studentów realizujących program w języku polskim)	10			1
BHP	3			
Wychowanie fizyczne	60			
Razem	4793			181

- Zajęcia spoza standardu fakultatywne

Tabela 3. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Ćwiczenia	Ćwiczenia w warunkach symulowanych	Zajęcia Praktyczne	Praktyki zawodowe	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Anatomia	20				20	0,8
Biochemia i biofizyka	10				10	0.4
Mikrobiologia i Parazytologia	10				10	0.4
Psychologia		5			5	0.2
Etyka zawodu pielęgniarki		5			5	0,2
Współpraca i komunikacja w zespołach interdyscyplinarnych		10			10	0.39
Podstawy pielęgniarstwa		200	120	120	440	16
Promocja zdrowia			20		20	1
Farmakologia	10				10	0,4
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej			80	120	200	7
Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki		40			40	1,5
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		16	120	120	256	8.92
Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne		20	140	140	300	10.88
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		16	60	60	136	4.74
Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	15				15	0.5
Podstawy rehabilitacji		5			5	0.17
Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne		16	120	120	256	10.63
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej		8	40	40	88	4.27

Geriatry i pielęgniarstwo geriatryczne		8	80	80	168	6.26
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		16	80	80	176	6.43
Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece		16	80	80	176	6.69
Opieka paliatywna		8	40	40	88	4.06
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego repetytorium	20	20			40	1,6
Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta				80	80	3
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		16	80	80	176	6.66
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe		15	40	40	95	4.32
Zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy/ telemedycyna i e-zdrowie	15				15	0,5
Adult Nursing Process/Child Nursing Process-English language faculty-additional classes	10					1
Razem	170	450	1100	1200	2920	108,31
% ECTS	59,83%ECTS					

Tabela 4. Wykaz zajęć realizowanych w warunkach symulowanych

Grupa zajęć	Przedmiot	Liczba godzin w warunkach symulowanych
B	Psychologia	5
C	Podstawy pielęgniarstwa cz.I	100
C	Podstawy pielęgniarstwa cz. II	100
B	Etyka zawodu pielęgniarstwa	5
C	Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	40
B	Współpraca i komunikacja w zespołach interdyscyplinarnych	10

D	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	16
D	Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne	20
D	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	16
D	Podstawy rehabilitacji	5
D	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	16
D	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	8
D	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	8
D	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	16
D	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	16
D	Opieka paliatywna	8
D	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	16
D	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	15
D	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego repetytorium	20
	Adult Nursing Process/Child Nursing Process-English language faculty-additional classes-zajęcia fakultatywne	10
Razem		450

5. Praktyki zawodowe - wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Realizacja praktyk zawodowych (grupa zajęć F) jest poprzedzona realizacją zajęć praktycznych (grupa zajęć E) w warunkach klinicznych i zajęć w warunkach symulowanych w oparciu o scenariusze wysokiej wierności prowadzonych w grupie zajęć D w wymiarze co najmniej 180 godzin. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka oraz wykonującej zadania zawodowe w komórce organizacyjnej podmiotu, gdzie student odbywa praktykę zawodową. Nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun/pełnomocnik/koordynator ds. praktyk z ramienia uczelni. Program praktyk zawodowych, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia, a liczba ich godzin nie może być mniejsza niż 1200 w całym toku kształcenia. Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła stosowne umowy lub porozumienia, w szczególności w oddziałach szpitalnych oraz

gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej), których specyfika pozwala na osiągnięcie efektów uczenia się. Na zakończenie praktyki z danego zakresu zaliczenie uzyskuje student (Zal- poprzez wpis do wirtualnego dziekanatu), który uzyskał ocenę co najmniej dostateczną udokumentowaną wpisem do dzienniczka praktyk. Zaliczenie praktyki jest warunkiem zaliczenia semestru. Pełnomocnik/Koordinator praktyk dokonuje wpisu zaliczenia do Wirtualnego Dziekanatu. Przebieg każdej praktyki zawodowej jest udokumentowany w Dzienniczku Efektów Uczenia się (Dzienniczek Praktyk). Dla potrzeb realizacji procesu kształcenia praktycznego opracowany jest wykaz umiejętności oparty na efektach uczenia się zgodnych ze standardem kształcenia, które student będzie doskonalił i zaliczał w trakcie trwania praktyk zawodowych.

Tabela 6 Wykaz praktyk zawodowych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin	Liczba ECTS
1	Podstawy pielęgniarstwa	120	4
2	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	120	4
3	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo ginekologiczne	60	2
4	Pediatryczna i pielęgniarstwo	140	5
5	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120	4
6	Chirurgia i pielęgniarstwo Chirurgiczne	120, w tym 40 na bloku operacyjnym	6
7	Pielęgniarstwo w opiece Długoterminowej	40	2
8	Geriatryczna i pielęgniarstwo	80	3
9	Neurologia i pielęgniarstwo Neurologiczne	80	3
10	Psychiatryczna i pielęgniarstwo	80	3
11	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	80	3
12	Opieka paliatywna	40	2
13	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	40	2
14	Praktyka zawodowa wybierana indywidualnie przez studenta	80	3
	Razem	1200 (30 tygodni)	46

6. Badania naukowe

a. Główne kierunki badań naukowych w jednostce

Kierunki badań naukowych prowadzonych w Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katedrze Pielęgniarstwa:

- Etyczne uwarunkowania opieki nad pacjentem.
- Ocena funkcjonowania bio-psycho-społecznego chorych i ich opiekunów w chorobach ostrych i przewlekłych
- Jakość opieki pielęgniarstwa
- Zakażenia szpitalne
- Uwarunkowania i organizacja pracy pielęgniarek i położnych.
- Satysfakcja, wypalenie zawodowe, obciążenie w pracy pielęgniarek i położnych
- Problematyka nieprzestrzegania zaleceń terapeutycznych w chorobach przewlekłych
- Zachowania zdrowotne i jakość życia pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi.
- Analiza motywacji, postaw i wiedzy wobec przeszczepiania narządów
- Profilaktyka i leczenie bólu.
- Rola pielęgniarki w prehabilitacji
- Wpływ edukacji interprofesjonalnej metodą symulacji medycznej na zasoby osobiste i wybrane kompetencje studentów kierunków medycznych

b. Związek badań naukowych z dydaktyką w ramach dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek studiów

Prowadzone badania naukowe są ściśle powiązane z wiodącą dyscypliną dla kierunku pielęgniarstwo: dyscypliną nauki o zdrowiu.

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku pielęgniarstwo realizuje badania naukowe: statutowe oraz w ramach krajowych i międzynarodowych projektów. Ich wyniki, końcowe jak i wstępne, prezentowane są studentom w czasie zajęć. Wskazane badania służą: aktualizacji wiedzy, doskonaleniu pracy dydaktycznej, rozwojowi indywidualnemu studentów. Ponadto studenci mogą brać aktywny udział w badaniach naukowych realizowanych przez nauczycieli w ramach naukowych kół studenckich i seminariów dyplomowych, a wyniki pracy badawczej mogą być publikowane w punktowanych czasopismach czy monografiach. Powiązanie działalności naukowej związane jest realizowaną tematyką zajęć dydaktycznych.

7. Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

Infrastruktura zapewnia prawidłową realizację celów kształcenia, poprzez zapewnienie dostępu do sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni umiejętności zawodowych w tym Wieloprofilowego Centrum Symulacji Medycznej. Zajęcia dydaktyczne realizowane są w oparciu o sale wykładowe oraz pracownie wyposażone w specjalistyczny sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć. Kształcenie praktyczne odbywa się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Kształcenie praktyczne jest prowadzone w szczególności w oddziałach: internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, bloku operacyjnego, szpitalnego oddziału ratunkowego, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, opieki paliatywnej, położniczych, ginekologicznych i noworodkowych oraz gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej) i hospicjach. Kształcenie może się również odbywać się w żłóbkach. Studentom zapewnia się dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną dla każdej formy studiów oraz oferuje się dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki. Nowoczesny kompleks biblioteczny to Czytelnia Główna, Czytelnia Czasopism, Czytelnia Medyczna i Wypożyczalnia. Na terenie uczelni znajduje się rozbudowany księgozbiór z zakresu nauk o zdrowiu, nauk medycznych.

8. Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa, egzamin dyplomowy)

Studia pierwszego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z części teoretycznej i praktycznej (OSCE). Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów. Egzamin dyplomowy praktyczny przeprowadzony jest w formie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (Objective Structured Clinical Examination, OSCE).

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk pierwszego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo uzyskuje kwalifikację pełną na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbol	Opis zakładanych ogólnych efektów uczenia się	Odniesienie do 6PRK
Efekty uczenia się: Wiedza (zna i rozumie)		
P1_EUO6_W1	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;	P6S_WG
P1_EUO6_W2	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	P6S_WG
P1_EUO6_W3	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	P6S_WG
P1_EUO6_W4	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_WG
P1_EUO6_W5	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	P6S_WG
P1_EUO6_W6	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarstwa;	P6S_WG
P1_EUO6_W7	modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;	P6S_WG
P1_EUO6_W8	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarstwa	P6S_WK
Efekty uczenia się: Umiejętności (potrafi)		
P1_EUO6_U1	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	P6S_UW
P1_EUO6_U2	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUO6_U3	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwa nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	P6S_UW
P1_EUO6_U4	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;	P6S_UW
P1_EUO6_U5	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;	P6S_UW
P1_EUO6_U6	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwa oraz prowadzonych działań edukacyjnych;	P6S_UW P6S_UO

P1_EUO6_U7	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwa	P6S_UW
P1_EUO6_U8	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;	P6S_UW
P1_EUO6_U9	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;	P6S_UW
P1_EUO6_U10	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_UW
P1_EUO6_U11	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6S_UW
P1_EUO6_U12	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;	P6S_UW
P1_EUO6_U13	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P6S_UW
P1_EUO6_U14	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
P1_EUO6_U15	komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;	P6S_UK
P1_EUO6_U16	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwa i podejmować działania na rzecz jej poprawy;	P6S_UW
P1_EUO6_U17	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwa i zespołach interdyscyplinarnych;	P6S_UO
P1_EUO6_U18	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.	P6S_UW
Efekty uczenia się: Kompetencje społeczne (jest gotów do)		
P1_EUO6_K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6S_KO
P1_EUO6_K2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	P6S_KR
P1_EUO6_K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6S_KO P6S_KR

P1_EUO6_K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6S_KR
P1_EUO6_K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6S_KK
P1_EUO6_K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6S_KK
P1_EUO6_K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	P6S_KK

Po ukończeniu studiów na kierunku Pielęgniarstwo pierwszego stopnia absolwent:		
Symbol	Opis zakładanych Kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do 6 PRK
Wiedza (zna i rozumie)		
P1_EUp/'K6_A. W1	A.W1 budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno--stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	P6S_WG
P1_EUK6_A. W2	A.W2 neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W3	A.W3 fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W4	A.W4. udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W5	A.W5. podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W6	A.W6 mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W7	A.W7 podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W8	A.W8 czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W9	A.W9 zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W10	A.W10 podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergię, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W11	A.W11 uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz	P6S_WG

	konfliktu serologicznego układzie Rh;	
P1_EUK6_A. W12	A.W12 problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W13	A.W13 budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W14	A.W14 zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W15	A.W15 nowoczesne techniki badań genetycznych;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W16	A.W16 podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	P6S_WG
P1_EUK6_A. W17	A.W17 mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W18	A.W18 rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W19	A.W19 wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W20	A.W20 podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W21	A.W21 klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W22	A.W22 poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W23	A.W23 podstawowe zasady farmakoterapii;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W24	A.W24 poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W25	A.W25 wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W26	A.W26 działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W27	A.W27 zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W28	A.W28 zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	P6S_WG
P1_EUK6_A. W29	A.W29 metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	P6S_WG
P1_EUK6_B. W1	B.W1 psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W2	B.W2 problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania	P6S_WG

	człowieka w sytuacjach trudnych;	
P1_EUK6_B. W3	B.W3 zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W4	B.W4 etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W5	B.W5 pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W6	B.W6 Istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W7	B.W7 teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W8	B.W8 podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W9	B.W9 procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W10	B.W10 znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W11	B.W11 techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W12	B.W12 pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W13	B.W13 wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W14	B.W14 zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W15	B.W15 pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W16	B.W16 zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W17	B.W17 aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W18	B.W18 postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W19	B.W19 podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W20	B.W20 problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W21	B.W21 metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży,	P6S_WG

	dorosłych i osób starszych;	
P1_EUK6_B. W22	B.W22 podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W23	B.W23 podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W24	B.W24 podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W25	B.W25 zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W26	B.W26 prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W27	B.W27 pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W28	B.W28 kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W29	B.W29 podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W30	B.W30 istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W31	B.W31 zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W32	B.W32 Specyficzne zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W33	B.W33 międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W34	B.W34 przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_WK
P1_EUK6_B. W35	B.W35 istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;	P6S_WK
P1_EUK6_B. W36	B.W36 problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;	P6S_WK
P1_EUK6_B. W37	B.W37 odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W38	B.W38 Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	P6S_WK
P1_EUK6_B. W39	B.W39 priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6S_WG

P1_EUK6_B. W40	B.W40 znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W41	B.W41 rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W42	B.W42 proces podejmowania decyzji w zespole;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W43	B.W43 metody samooceny pracy zespołu;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W44	B.W44 czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W45	B.W45 zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W46	B.W46 zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W47	B.W 47 zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W48	B.W48 znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwie, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W49	B.W49 metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;	P6S_WG
P1_EUK6_B. W50	B.W50 zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	P6S_WG
P1_EUK6_C. W1	C.W1 uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwie i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W2	C.W2 pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwie;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W3	C.W3 definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	P6S_WG
P1_EUK6_C. W4	C.W4 proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarstwie (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarstwie i rozwój praktyki pielęgniarstwie;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W5	C.W5 klasyfikacje praktyki pielęgniarstwie (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);	P6S_WG
P1_EUK6_C. W6	C.W6 istotę opieki pielęgniarstwie opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P6S_WG

P1_EUK6_C. W7	C.W7 istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W8	C.W.8 zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W9	C.W.9 zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W10	C.W.10 zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W11	C.W.11 udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W12	C.W.12 zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W13	C.W.13 koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W14	C.W.14 zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W15	C.W.15 strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W16	C.W.16 organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W17	C.W.17 C. warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W18	W.18 metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W19	C.W.19 zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W20	C.W.20 szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W21	C.W.21 standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W22	C.W.22 procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie	P6S_WG

	szczepień ochronnych;	
P1_EUK6_C. W23	C.W23 zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W24	C.W.24 zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W25	C.W25 klasyfikację i rodzaje diet;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W26	C.W.6 zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W27	C.W27 podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;	P6S_WG
P1_EUK6_C.W28	ś C.W28 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W29	C.W29 pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W30	C.W30 przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	P6S_WG
P1_EUK6_C.W31	C.W31 podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W32	C.W32 podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W33	C.W33 zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W34	C.W34 uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W35	C.W35 zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W36	C.W36 pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W37	C.W37 system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings –uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history –przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);	P6S_WG
P1_EUK6_C. W38	C.W38 system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);	P6S_WG
P1_EUK6_C. W39	C.W39 znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W40	C.W40 metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	P6S_WG

P1_EUK6_C. W41	C.W41 zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W42	C.W42 zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);	P6S_WG
P1_EUK6_C. W43	C.W43 rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W44	C.W44 znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W45	C.W45 sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W46	C.W46 źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W47	C.W47 organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W48	C.W48 zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W49	C.W49 zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W50	C.W50 metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarki;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W51	C.W51 podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, W zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W52	C.W52 systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwa;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W53	C.W53 rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W54	C.W54 narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_WG
P1_EUK6_C. W55	C.W55 zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	P6S_WG
P1_EUK6_D. W1	D.W1 czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w	P6S_UW

	różnym wieku;	
P1_EUK6_D. W2	D.W2 etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W3	D.W3 rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W4	D.W4 zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W5	D.W5 zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W6	D.W6 właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W7	D.W7 zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	P6S_UW
P1_EUK6_D. W8	D.W8 standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W9	D.W9 reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W10	D.W10 metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W11	D.W11 zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	P6S_UW
P1_EUK6_D. W12	D.W12 rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W13	D.W13 zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W14	D.W14 zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym	P6S_UW

	powikłaniom;	
P1_EUK6_D.W15	D.W15 czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W16	D.W16 zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W17	D.W17 metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W18	D.W18 patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W19	D.W19 patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W20	D.W20 cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W21	D.W21 okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połoгу;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W22	D.W22 etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W23	D.W23 proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W24	D.W24 patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W25	D.W25 narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W26	D.W26 zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W27	D.W27 metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W28	D.W28 etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W29	D.W29 możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	P6S_UW
P1_EUK6_D.W30	D.W30 zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	P6S_UW
P1_EUK6_D.W31	D.W31 standardy i procedury postępowania w stanach	P6S_UW

	nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	
P1_EUK6_D. W32	D.W32 algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W33	D.W33 zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W34	D.W34 procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W35	D.W35 zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W36	D.W36 zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W37	D.W37 postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nagośniowymi;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W38	D.W38 metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W39	D.W39 patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	P6S_UW
P1_EUK6_D. W40	D.W40 działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W41	D.W41 zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W42	D.W42 proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W43	D.W43 organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W44	D.W44 rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W45	D.W45 światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W46	D.W46 podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	P6S_UW

P1_EUK6_D. W47	D.W47 przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W48	D.W48 znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarstwa i rozwoju zawodu pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W49	D.W49 pielęgniarstwo organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W50	D.W50 przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W51	D.W51 metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W52	D.W52 zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_D. W53	D.W53 podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	P6S_UW
Umiejętności – potrafi		
P1_EUK6_A. U1	A.U1 posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U2	A.U2 interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U3	A.U3 opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U4	A.U4 łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U5	A.U5 szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U6	A.U6 wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U7	A.U7 współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U8	A.U8 współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U9	A.U9 właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U10	A.U10 rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U11	A.U11 zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U12	A.U12 szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U13	A.U13 posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i	P6S_UW

U13	bazami danych o produktach leczniczych;	
P1_EUK6_A. U14	A.U14 przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U15	A.U15 obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	P6S_UW
P1_EUK6_A. U16	A.U16 stosować zasady ochrony radiologicznej	P6S_UW
P1_EUK6_B. U1	B.U1 rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U2	B.U2 rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U3	B.U3 oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U4	B.U4 oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U5	B.U5 identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu nieprofesjonalnego;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U6	B.U6 wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U7	B.U7 wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U8	B.U8 stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U9	B.U9 stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U10	B.U10 proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U11	B.U11 diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U12	B.U12 rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U13	B.U13 opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_B.	B.U14 stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki	P6S_UW

U14	zawodowej pielęgniarce oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	
P1_EUK6_B. U15	B.U15 analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U16	B.U16 analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U17	B.U17 stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U18	B.U18 rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarce;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U19	B.U19 rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarce;	P6S_UW
P1_EUK6_B. U20	B.U20 korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6S_UO
P1_EUK6_B. U21	B.U21 identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	P6S_UO
P1_EUK6_B. U22	B.U22 wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	P6S_UO
P1_EUK6_B. U23	B.U23 stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	P6S_UO
P1_EUK6_B. U24	B.U24 korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	P6S_UK
P1_EUK6_B. U25	B.U25 porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
P1_EUK6_C. U1	C.U1 stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U2	C.U2 gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U3	C.U3 ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U4	C.U4 monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U5	C.U5 dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	P6S_UW

P1_EUK6_ C. U6	C.U6 wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U7	C.U7 wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U8	C.U8 przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U9	C.U9 prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U10	C.U10 wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U11	C.U11 pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U12	C.U12 wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U13	C.U13 stosować zabiegi przeciwzapalne;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U14	C.U14 przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U15	C.U15 obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U16	C.U16 wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U17	C.U17 uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U18	C.U18 wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wścieklicznie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UW

P1_EUK6_ C. U19	C.U19 rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U20	C.U20 wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U21	C.U21 wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U22	C.U22 zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U23	C.U23 dobrać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U24	C.U24 przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U25	C.U25 wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U26	C.U26 prowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsluzowywanie dróg oddechowych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U27	C.U27podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U28	C.U28 wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U29	C.U29 wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U30	C.U30 oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U31	C.U31 wykonywać zabiegi doodbytnicze;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U32	C.U32 pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U33	C.U33 zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U34	C.U34 zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U35	C.U35 wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U36	C.U36 dobrać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U37	C.U37 zakładać odzież operacyjną;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U38	C.U38 założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U39	C.U39 usunąć szwy z rany;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U40	C.U40 prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie	P6S_UW

	z przepisami prawa;	
P1_EUK6_ C. U41	C.U41 udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U42	C.U42 doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U43	C.U43 doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U44	C.U44 oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U45	C.U45 oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U46	C.U46 ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U47	C.U47 dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U48	C.U48 rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U49	C.U49 organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U51	C.U51 implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U51	C.U51 planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U52	C.U52 przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U53	C.U53 uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U54	C.U54 udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U55	C.U55 oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U56	C.U56 oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U57	C.U57 stosować i zlecać diety terapeutyczne;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U58	C.U58 dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U59	C.U59 podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U60	C.U60 monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	P6S_UW

P1_EUK6_ C. U61	C.U61 współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U62	C.U62 nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U63	C.U63 planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U64	C.U64 przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U65	C.U65 dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U66	C.U66 rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U67	C.U67 wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U68	C.U68 przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia –znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U69	C.U69 gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U70	C.U70 wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U71	C.U71 wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U72	C.U72 stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	P6S_UW
P1_EUK6_ C. U73	C.U73 stosować zasady zapobiegania zakażeniom od cewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu	P6S_UW

	ogólnoustrojowemu;	
P1_EUK6_C. U74	C.U74 stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U75	C.U75 interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U76	C.U76 posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U77	C.U77 posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U78	C.U78 stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U79	C.U79 dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	P6S_UW
P1_EUK6_C. U80	C.U80 wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	P6S_UW
P1_EUK6_D. U1	D.U1 gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U2	D.U2 stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U3	D.U3 dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U4	D.U4 przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U5	D.U5 oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U6	D.U6 asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U7	D.U7 przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze	P6S_UW

	z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
P1_EUK6_D. U8	D.U8 wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U9	D.U9 rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U10	D.U10 dobierać i stosować diet terapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U11	D.U11 prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U12	D.U12 prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U13	D.U13 prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	P6S_UW
P1_EUK6_D. U14	D.U14 edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U15	D.U15 prowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U16	D.U16 stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U17	D.U17 komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U18	D.U18 organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U19	D.U19 doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U20	D.U20 wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U21	D.U21 obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U22	D.U22 przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U23	D.U23 rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U24	D.U24 dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U25	D.U25 dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U26	D.U26 pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	P6S_UW

P1_EUK6_D. U27	D.U27 przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	P6S_UW
P1_EUK6_D. U28	D.U28 zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U29	D.U29 ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U30	D.U30 rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U31	D.U31 stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U32	D.U32 prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U33	D.U33 stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U34	D.U34 analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarstwa;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U35	D.U35 przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U36	D.U36 stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U37	D.U37 stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U38	D.U38 pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheotomijną oraz wentylowanego mechanicznie;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U39	D.U39 wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym pacjenta w określonych stanach klinicznych;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U40	D.U40 pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U41	D.U41 rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U42	D.U42 postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U43	D.U43 przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);	P6S_UW

P1_EUK6_D. U44	D.U44 planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U45	D.U45 wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	P6S_UW
P1_EUK6_D. U46	D.U46 krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	P6S_UW
P1_EUK6_D. U47	D.U47 stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa.	P6S_UW

A. Nauki przedkliniczne (anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)		ECTS 20
Efekty uczenia się przypisane do grupy zajęć		Treści programowe /Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się- Zgodne ze standardem
Wiedza	P1_EUK6_A. W1 DO P1_EUK6_A. W29	Budowa ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym. Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka. Fizjologia układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej. Udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy; podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy. Mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej. Podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka; czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka; zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej. Podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów. Uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh; problematyka chorób uwarunkowanych genetycznie; budowa chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy; zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej; nowoczesne techniki badań genetycznych. Podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne). Mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka. Rola witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych. Wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w

		środowisku. Podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej; klasyfikacja drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka; grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne; podstawowe zasady farmakoterapii; grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania; wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków; działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich. Zasady leczenia krwi, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi. Metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
Umiejętności	P1_EUK6_A.U1 do P1_EUK6_A.U16	Posługiwanie się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego. Interpretacja procesów fizjologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych; opisywanie zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy. Łączynie zmian morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka. Szacowanie ryzyka ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych; wykorzystywanie uwarunkowań chorób genetycznych w profilaktyce chorób. Dobór metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki; zapobieganie błędom przedlaboratoryjnym; interpretowanie wyników badań laboratoryjnych. Rozpoznawanie najczęściej spotykanych mikroorganizmów patogennych oraz pasożytów człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych; planowanie i wykonywanie podstawowych działań z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz interpretowanie uzyskanych wyników; szacowanie niebezpieczeństwa toksykologicznego w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych; przygotowywanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza; obliczanie dawek leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego. Stosowanie zasad ochrony radiologicznej.
Kompetencje społeczne	P1_EUO6_K7 Do P1_EUO6_K8	Zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu. Dostrzeganie i

		rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, etyka zawodu pielęgniarki, współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym, język obcy)		ECTS 15
Efekty uczenia się przypisane do grupy zajęć		Treści programowe /Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się- Zgodne ze standardem
Wiedza	P1_ EUK6_ B.W1 i P1_ EUK6_ B.W2 Do P1_ EUK6_ B.W50	Psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone; problematyka relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych. Etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju; pojęcie emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości; istota, struktura i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej; teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia; podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby. Procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów. Wsparcie społeczne i psychologiczne w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej. Techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu. Pojęcie oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu. Wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych; interakcje społeczne i procesy socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu. Pojęcie dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej. Zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek. Aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki. Postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia. Podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania; problematyka prowadzenia edukacji zdrowotnej; metodyka edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rola prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy. Podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej

		Polskiej; podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków. Zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego; prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta. Pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego; kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego; podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby; istota profilaktyki i prewencji chorób. Zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych. Zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych. Etyka ogólna i zawodowa pielęgniarki; istota podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki; problematyka etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki; odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarskich zgodnych z etyką zawodową. Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej. Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu; znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu; rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; proces podejmowania decyzji w zespole; metody samooceny pracy zespołu; czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole. Zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych; zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym; znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarskiej, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia; metody okazywania empatii
--	--	---

		pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi; zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
Umiejętności	P1_ EUK6_ B.U1 do P1_ EUK6_ B.U25	Rozpoznawanie zachowań prawidłowych, zaburzonych i patologicznych; rozpoznawanie zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz ocenianie procesu adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, wskazywanie roli wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym; ocenianie związku choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka. Ocenianie funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzanie elementarnych form pomocy psychologicznej oraz informowanie o specjalistycznych formach pomocy; identyfikowanie błędów i barier w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywanie umiejętności aktywnego słuchania oraz tworzenie warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego. Wykorzystywanie technik komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa; wskazywanie i stosowanie właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych; stosowanie technik zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijanie zasobów osobistych umożliwiających radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego; stosowanie technik radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna; proponowanie działań zapobiegających dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu; diagnozowanie czynników wpływających na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej; rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa. Opracowywanie programów edukacyjnych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarstwa. Stosowanie przepisów prawa dotyczących realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa; analiza światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; analiza funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Stosowanie międzynarodowych klasyfikacji statystycznych, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych. Rozwiązywanie dylematów etycznych i moralnych występujących w praktyce zawodowej pielęgniarki, rozpoznawanie potrzeb pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych, podejmowanie interwencji zgodnych z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki. Wybrane modele organizowania pracy własnej i zespołu oraz planowanie pracy

		zespołu i motywowanie członków zespołu do pracy. Identyfikacja czynników zakłócających pracy zespołu; wskazywanie sposobów zwiększenia efektywności w pracy zespołowej; wskazywanie sposobów rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu. Zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego. Korzystanie z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim lub z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym; porozumiewanie się w języku angielskim lub w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
Kompetencje społeczne	P1_EUO6_K1 i P1_EUO6_K4 do P1_EUO6_K8	kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowanie godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywanie i uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki, zakażenia szpitalne, zasoby i system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub telemedycyna i e-zdrowie)		ECTS 24
Efekty uczenia się przypisane do grupy zajęć		Treści programowe /Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się- Zgodne ze standardem
Wiedza	P1_EUK6_C. W1 Do P1_EUK6_C. W55	Uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa; pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarskiej; definicja zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO); proces pielęgnowania (definicja, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarskiej (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarskiej i rozwój praktyki pielęgniarskiej. Klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA). Istota opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman). Istota,

		cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta. Zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji. Zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego; koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej; zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia; strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym. Organizacja i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia. Warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej; metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki. Zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej. Szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie. Standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie. Procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych. Zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia; zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej; klasyfikacja i rodzaje diet; zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia; podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych. środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Pojęcie stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarstwach stanowiskach pracy; przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia
--	--	--

		na pielęgniarskich stanowiskach pracy; podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki; podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu. Zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego; uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki. Zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki. Pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania; system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergię, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem). System opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw). Znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia; metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania; zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technika wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi. Zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego). Rodzaje sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania. Znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej. Sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny; organizacja nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej. Zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i>,
--	--	--

		zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym. Zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzicznych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania. Metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa. Podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta. Systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwa. Rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne; narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia; zasady udziału pielęgniarstwa w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.
Umiejętności	P1_EUK6_C.U1 Do P1_EUK6_C.U80	Wybrane metody pielęgnowania w opiece nad pacjentem; gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, interpretacja i dokumentowanie uzyskanych wyników dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa; ustalanie planu opieki pielęgniarstwa. Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia; wstępna, bieżąca i końcowa oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacja podejmowanych interwencji pielęgniarstwa. Pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi. Procedura higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładanie i zdejmowanie rękawic medycznych jednorazowego użycia, zakładanie odzieży operacyjnej, zasady aseptyki i antyseptyki, postępowanie z odpadami medycznymi, stosowanie środków ochrony indywidualnej, procedura poekspozycyjna; przygotowanie narzędzi i sprzętu medycznego do realizacji procedur, kontrola skuteczności sterylizacji. Bilans płynów pacjenta; pomiary temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn). Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych, asystowanie lekarzowi przy badaniach diagnostycznych. Wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych; zabiegi

		przeciwzapalne. Przechowywanie i przygotowywanie leków zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa. Obliczanie dawek leków, podawanie leków różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produktów leczniczych z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, zabieg podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności. Wystawianie recept na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich. Przetaczanie krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych; szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa; rozpoznawanie i klasyfikowanie NOP, miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, testy skórne i próby uczuleniowe; płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany. Zakładanie i usuwanie cewników z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, kroplowe wlewy dożylnie, monitorowanie i pielęgnowanie miejsce wkłucia obwodowego. Metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą). Przemieszczanie i pozycjonowanie pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa. Wystawianie zleceń na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego; gimnastyka oddechowa, drenaż ułożeniowy, inhalacje, odsluzowywanie dróg oddechowych Ppodawanie doraźnie tlenu z wykorzystaniem różnych metod, tlenoterapia z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu; nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne; zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnacja skóry i jej wytworów oraz błon śluzowych, kąpiele lecznicze. Ocena ryzyka rozwoju odleżyn; działania profilaktyczne; zabiegi doodbytnicze; pielęgnacja przetok jelitowych i moczowych, zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok. Cewnikowanie pęcherza moczowego, monitorowanie diurezy, usuwanie cewnika, prowokacja mikcji; zakładanie zgłębnik do żołądka, monitorowanie jego położenia i drożności, usuwanie, wymiana PEG (niskoprofilowa gastrostomia balonowa). Wystawianie zleceń na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Technika zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych zakładanie odzieży operacyjnej; opatrywanie ran; usuwanie szwów z rany; dokumentacja medyczna, w tym w postaci elektronicznej, pierwsza pomoc w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia. Unieruchamianie złamań kości, zwichnięć i skręceń, przygotowanie pacjenta do
--	--	--

		transportu; tamowanie krwawienia i krwotoki. Ocena potencjału zdrowotnego pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru; ocena rozwoju psychofizycznego dziecka, testy przesiewowe, zaburzenia w rozwoju; ocena sytuacji zdrowotnej dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, zachowania zdrowotne różnych grup społecznych, programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych; uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia; izolacja pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych. Założenia indywidualnego planu opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem, koordynacja indywidualnej opieki w środowisku zamieszkania pacjenta; opieka nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarstwa (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska. Przygotowywanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia. Samokontrola stanu zdrowia pacjenta; świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej; ocena środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki. Ocena stanu odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia; diety terapeutyczne. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (wystawianie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielanie informacji na temat ich stosowania). Metody pracy oraz współpracy w zespole; monitorowanie zagrożeń w pracy pielęgniarki i czynników sprzyjających występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy; opracowywanie standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorowanie jakości opieki pielęgniarstwa. Nadzorowanie i ocenianie pracy podległego personelu; planowanie własnego rozwoju zawodowego, aktywne poszukiwanie pracy, formy działalności zawodowej pielęgniarki. Badanie podmiotowe pacjenta, analiza i interpretacja wyników; narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta. Badanie dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej; techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego; badanie fizykalne pacjenta, dokumentowanie wyników badania, analiza dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, ocena kompleksowa stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia –znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu
--	--	--

		zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES, ocena kompletności zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania); gromadzenie danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu; badanie spirometryczne; zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i>, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu; środki ochrony indywidualnej, zasady izolacji pacjentów. Założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych. Dokumentacja medyczna, zasady bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych; język migowy i inne sposoby i środki komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszającym i niesłyszającym. Narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia; dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych. Wspieranie pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.
Kompetencje społeczne	P1_EUO6_K1 Do P1_EUO6_K8	kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowanie godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; przestrzeganie praw pacjenta i zasad humanizmu; samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzeganie wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywanie i uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzeganie i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe, anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywniej opiece, opieka paliatywna, pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, podstawy rehabilitacji badania naukowe w pielęgniarstwie, przygotowanie do egzaminu dyplomowego)		ECTS 34
Efekty uczenia się przypisane do grupy zajęć		Treści programowe /Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się- Zgodne ze standardem
Wiedza	P1_EUK6_B. W3 oraz P1_EUK6_D. W1 Do P1_EUK6_D. W53	Zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywniej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych; rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych; Zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych; właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania. Zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywniej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową); standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację. Metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie. Zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced

		Recovery After Surgery, ERAS). Rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych; zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań; zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne. Zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym. Metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji; Patofizjologia, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi. Patofizjologia, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istota opieki pielęgniarskiej w tym zakresie. Zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej; okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu; etiopatogeneza schorzeń ginekologicznych. Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; patofizjologia, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków. Narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów. Zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych. Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; etiopatogeneza i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych; budowanie relacji terapeutycznej, komunikacja terapeutyczna, psychoterapia elementarna i inne metody wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), poziomy świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta). Zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego; standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC); algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie
--	--	--

		z wytycznymi PRC i ERC; Zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia. Zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym; zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale; postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi. Metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; patofizjologia i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa). Działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa. Zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia. Proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu; organizacja udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej; rola i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej. Światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych. Podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej; przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach. Znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu pielęgniarki; pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych; obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa; metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie; zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki; podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.
Umiejętności	P1_EUK6_D.U1 Do P1_EUK6_D.U47	Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celów i planu opieki pielęgniarskiej, interwencje pielęgniarskie, ewaluacja opieki pielęgniarskiej. Skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych; techniki pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i ocena uzyskanych wyników i wykorzystywanie ich do planowania opieki w różnych stanach

		klinicznych. Kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej; ocena poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie, farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego; asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii; przygotowywanie i podawanie pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie. Wystawianie recept na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych; rozpoznawanie powikłań farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikających z działań terapeutycznych i pielęgnacji. Dobieranie dietoterapii, żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe dzieci i dorosłych. Profilaktyka powikłań występujących w przebiegu chorób; poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów. Rehabilitacja przyłóżkowa i aktywizacja pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej. Edukacja pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; rozmowa terapeutyczna; metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie. Komunikowane się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta. Izolacja pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych. Podawanie pacjentowi tlenu i monitorowanie jego stanu podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych. Badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznawanie stanu zagrażającego zdrowiu i życiu. Obliczanie dawek insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, modyfikowanie dawki stałej insuliny. Przygotowanie pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym. Rozpoznawanie powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; techniki i sposoby pielęgnowania rany, usuwanie szwów i zakładanie opatrunków specjalistycznych; dobieranie metod i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową i moczową. Przekazywanie pacjenta na blok operacyjny, na badania inwazyjne, przyjęcie pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych; przekazywanie pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego, przekazywanie informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR
--	--	---

		(Situation–sytuacja, Background–tło, Assessment–ocena, Recommendation – rekomendacja). Bezpieczeństwo kobiety i dziecka w sytuacji porodu nagłego; ocena możliwości i deficytów funkcjonalnych osób starszych w życiu codziennym, skale wchodzące w zakres całościowej oceny geriatrycznej. Rozpoznawanie ryzyka zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, skale oceny, priorytety opieki pielęgniarzkiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych. Algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC. Przepisy prawa i dokumentacja medyczna w szpitalnym oddziale ratunkowym; system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym; ocena potrzeb pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołącznych, samotnych, przewlekłe chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym. Przygotowanie pacjenta do transportu medycznego; opieka w trakcie tego transportu; procedury postępowania pielęgniarzkiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia; wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym. Pielęgnowanie pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie; toaleta drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych; pielęgnowanie żylnego dostępu naczyniowego obwodowego i centralnego oraz dotętniczego. Agonia i pielęgnowanie pacjenta umierającego. Procedury postępowania z ciałem zmarłego pacjenta; ocena pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych). Planowanie, organizowanie i koordynowanie procesu udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarzkiej długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej. Innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe w opiece długoterminowej; analiza publikowanych wyników badań naukowych, możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarzki. Regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarzki.
Kompetencje społeczne	P1_EUO6_K1 Do P1_EUO6_K8	kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowanie godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; przestrzeganie praw pacjenta i zasad humanizmu; samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzeganie wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywanie i uwzględnianie czynników wpływających na

		reakcje własne i pacjenta; dostrzeganie i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
Grupa zajęć: Praktyki zawodowe (F) Podstawy pielęgniarstwa, Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe, anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece, opieka paliatywna, pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta		ECTS 46
Efekty uczenia się przypisane do grupy zajęć		Treści programowe /Odniesienie do Kierunkowych/Szczegółowych efektów uczenia się- Zgodne ze standardem
Umiejętności	P1_EUK6_C.U1 Do P1_EUK6_C.U34, P1_EUK6_C.U36 Do P1_EUK6_C.U37, P1_EUK6_C.U39 Do P1_EUK6_C.U43, P1_EUK6_C.U46, P1_EUK6_C.U53 Do P1_EUK6_C.U55, P1_EUK6_D.U1 Do P1_EUK6_D.U43	Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalanie celów i planu opieki pielęgniarstwa, interwencje pielęgniarstwa, ewaluacja opieki pielęgniarstwa. Skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych. Techniki pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i ocena uzyskanych wyników i wykorzystywanie ich do planowania opieki w różnych stanach klinicznych. Kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa; ocena poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie, farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego; asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii. Przygotowywanie i podawanie pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie. Wystawianie recept na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych. Rozpoznawanie powikłań farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikających z działań terapeutycznych i pielęgnacji; dobieranie dietoterapii, żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe dzieci i dorosłych. Profilaktyka powikłań występujących w przebiegu chorób. Poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień,

		z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów. Rehabilitacja przyłożkowa i aktywizacja pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej; edukacja pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; rozmowa terapeutyczna. Metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie; komunikowane się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta. Izolacja pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych. Podawanie pacjentowi tlenu i monitorowanie jego stanu podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych. Badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznawanie stanu zagrażającego zdrowiu i życiu. Obliczanie dawek insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, modyfikowanie dawki stałej insuliny. Przygotowanie pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym. Rozpoznawanie powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych. Techniki i sposoby pielęgnowania rany, usuwanie szwów i zakładanie opatrunków specjalistycznych; dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową i moczową. Przekazywanie pacjenta na blok operacyjny, na badania inwazyjne, przyjęcie pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych. Przekazywanie pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego, przekazywanie informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja). Bezpieczeństwo kobiety i dziecka w sytuacji porodu nagłego; ocena możliwości i deficytów funkcjonalnych osób starszych w życiu codziennym, skale wchodzące w zakres całościowej oceny geriatrycznej. Rozpoznawanie ryzyka zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, skale oceny, priorytety opieki pielęgniarzkiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych. Algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC. Przepisy prawa i dokumentacja medyczna w szpitalnym oddziale ratunkowym; system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym. Ocena potrzeb pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekłe chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym. Przygotowanie pacjenta do transportu medycznego; opieka w trakcie tego transportu; procedury postępowania pielęgniarzkiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym.
--	--	--

		Pielęgowanie pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie; toaleta drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych; pielęgowanie żylnego dostępu naczyniowego obwodowego i centralnego oraz dotętniczego; agonia i pielęgowanie pacjenta umierającego. Procedury postępowania z ciałem zmarłego pacjenta. Ocena pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych). Planowanie, organizowanie i koordynowanie procesu udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarskiej długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej. Innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe w opiece długoterminowej.
Kompetencje społeczne	P1_EUO6_K1 Do P1_EUO6_K8	kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowanie godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; przestrzeganie praw pacjenta i zasad humanizmu; samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzeganie wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywanie i uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostarczanie i rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

Efekty uczenia się	Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągnięte przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia
Wiedza	Osiąganie efektów uczenia się jest weryfikowane poprzez następujące formy zaliczania poszczególnych przedmiotów: - egzaminy pisemne i ustne - referaty lub prezentacje ustne - prace projektowe. Zalecane formy egzaminów pisemnych obejmują: eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi Końcową formą weryfikacji wiedzy jest egzamin dyplomowy- część teoretyczna, obejmujący weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.
Umiejętności	Do sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia w zakresie umiejętności praktycznych, zarówno tych, które dotyczą komunikowania się, jak i proceduralnych (manualnych), wykorzystuje się bezpośrednią obserwację studenta demonstrującego umiejętność w czasie tradycyjnego sprawdzianu/egzaminu lub sprawdzianu/egzaminu standaryzowanego klinicznego (OSCE – Objective Structured Clinical Examination) i jego modyfikacji (Mini-OSCE). Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (<i>case study</i>), projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej. Dodatkową formą weryfikacji osiągniętych efektów są praktyki zawodowe, w czasie których studenci muszą wykazać się wiedzą kierunkową i umiejętnościami w naturalnym środowisku pracy. Egzamin dyplomowy- część praktyczna, obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się z zakresu umiejętności objętych programem studiów (egzamin OSCE)
Kompetencje	Osiąganie kompetencji weryfikowane jest w trakcie całego cyklu uczenia się. Przy wystawianiu ocen końcowych z każdego przedmiotu bierze się pod uwagę nie tylko nabytą wiedzę i osiągnięte umiejętności, ale także założone w efektach uczenia się kompetencje, takie jak aktywność w czasie zajęć, zaangażowanie w pracę, terminowość wykonywania zadań, praca w zespole, kreatywność. Efekty kształcenia w tym obszarze są najczęściej weryfikowane poprzez: obserwację aktywności studenta, analizę jego port folio, może być prowadzona obserwacja 360. Dodatkową formą weryfikacji osiągniętych efektów są praktyki, w czasie których studenci muszą wykazać się nie tylko wiedzą kierunkową i umiejętnościami, ale również kompetencjami oczekiwanymi przez pracodawców.

Praca własna studenta	Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (<i>case study</i>), projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej.
Egzamin dyplomowy	Studia kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej i praktycznej (OSCE), który obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów

Weryfikacja efektów uczenia się/Ocenianie

Proces weryfikacji polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli akademickich poziomu i postępów w opanowaniu przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w stosunku do wymagań wynikających z programu kształcenia. Ocenianie ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia, informowanie studenta o poziomie jego osiągnięć oraz motywowanie do dalszej pracy, samokontroli i samooceny. Umożliwia nauczycielom akademickim doskonalenie metod pracy dydaktycznej.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przeprowadzana jest w następujących etapach:

- w trakcie realizacji efektów uczenia się w ramach danego przedmiotu/modułu oraz po jej zakończeniu poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną dla każdego studenta przez prowadzącego zajęcia/egzaminatora;
- po zrealizowaniu programu danego przedmiotu/modułu poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu/modułu;
- po zakończeniu każdego semestru poprzez weryfikację efektów uczenia się uzyskanych przez studentów kierunku;
- na egzaminie dyplomowym poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną dla każdego studenta przez egzaminatorów biorących udział w egzaminie dyplomowym;
- na bieżąco poprzez ocenę realizacji efektów uczenia się dokonaną przez hospitujących zajęcia;
- po zakończeniu każdego cyklu kształcenia poprzez weryfikację efektów uczenia się w drodze monitorowania losów absolwentów i oceny ich funkcjonowania na rynku pracy.

Studenci, na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu/modułu, zapoznawani są z sylabusem danego przedmiotu, w tym m.in. ze sposobami weryfikacji i kryteriów oceny przypisanych do niego efektów kształcenia. Sylabusy te również zostają podane do wiadomości studentów poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej Uczelni.

Efekty uczenia są dokumentowane w formie: testów egzaminacyjnych, zaliczeniowych, problemowych prac zaliczeniowych, dokumentacji egzaminu OSCE, projektów (projekt procesu pielęgnowania, na podstawie case study, projekt wskazówek poszpitalnych dla pacjenta i jego rodziny lub opiekuna), analizę artykułów naukowych, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej i innych oraz w Dzienniczku Umiejętności Kształcenia Praktycznego. Prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, projektowe oraz inne materiały stanowiące potwierdzenie osiągnięcia

przez studenta założonych w programie efektów kształcenia są archiwizowane zgodnie z Zarządzeniem Rektora w sprawie zasad dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów. Szczegółowe kryteria weryfikacji efektów uczenia w różnych formach zajęć określa sylabus i Kryteria oceniania studentów na kierunku pielęgniarstwo opracowane przez Zespół Programowy dla kierunku pielęgniarstwo. Kierunkowa Komisja ds. Jakości Kształcenia weryfikuje ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się. Zasady przeprowadzania egzaminów i zaliczeń określa Regulamin Studiów Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie.